

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

28.K.30.714/2014/79.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a dr. Csurilla Anetta ügyvéd (címe.) által képviselt **II.rendű felperes neve**(II.rendű felperes címe) **I. r.** és **III.rendű felperes neve**(III.rendű felperes címe.) **II. r.** felpereseknek a dr. Subai Gáspár jogtanácsos által képviselt **Magyar Nemzeti Bank**(címe határozatszám: ...) alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A bíróság a felperesek keresetét elutasítja.

Kötelezi a bíróság a felpereseket, hogy az állami adóhatóság külön felhívására fizessenek meg egyenként a Magyar Államnak 30.000, -Ft (harmincezer forint), tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illetéket.

Kötelezi a bíróság a felpereseket, hogy az ítélet kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg az alperesnek egyenként 30.000, -Ft (harmincezer forint) perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 53.§, 54.§ (1) és (4) bekezdései alapján hivatalból, felügyeleti ellenőrzési eljárás keretében átfogó ellenőrzési eljárást indított a **takarékszövetkezet** (a továbbiakban: takarékszövetkezet). A pénzügyi felügyelet a ellenőrzése részeként egyrészt a Psztv. 54.§ (5) bekezdése alapján 2012. július 2. napja és 2012. július 18. napja, valamint 2012. november 13. napja és 2012. december 14. napja között a takarékszövetkezetnél helyszíni ellenőrzéseket is tartott, másrészt az eljárásába, szakértőként a **Zrt.**-t rendelte ki. A **Magyar Nemzeti Bankról** szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB tv.) 176. § (1) és 178. § (1) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel, a 2013. október 1. napjától a takarékszövetkezet ellenőrzését az alperes folytatta tovább. Az alperes a takarékszövetkezet adatszolgáltatásai alapján megállapította, hogy a takarékszövetkezet likvid eszköz/betét mutatója a 2013. szeptember 29. napjára vonatkozó értékhez képest 2013. október 25. napjára tovább romlott, valamint a szavatoló tőkéje 2013. szeptember 30. napjára, a 2.402,869 millió Ft szabályozói tőkekövetelményhez képest 1.999,392 millió Ft-ra csökkent; 2013. szeptember 30. napján a Takarékszövetkezet szabályozói tőkemegfelelési indexe 83 % volt, emellett a rendelkezésére álló szavatoló tőke a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban. Hpt.) 76. § (2) bekezdése szerinti tőkeszükséglet 58,19 %-a volt.

Az alperes ez okból a takarékszövetkezet inszolvensé és illikviddé válásának fokozott veszélyére tekintettel, már az ellenőrzését, vizsgálatát lezáró határozat meghozatala előtt szükségesnek látta

megelőző intézkedések meghozatalát, ezért a 2013. november 5. napján kelt ... számú végzésében ideiglenes intézkedésként a vizsgálatát lezáró a perbeli határozat kézbesítéséig terjedő időtartamra a takarékszövetkezethez felügyeleti biztost rendelt ki. Korlátozva egyúttal takarékszövetkezet hitel és pénzkölcsön nyújtása pénzügyi szolgáltatás nyújtását, megtiltva a kezesség és bankgarancia vállalása, valamint egyéb bankári kötelezettség vállalása pénzügyi szolgáltatás végzését, és a takarékszövetkezet részére a likviditására vonatkozó rendkívüli adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő.

Az alperes a vizsgálata megállapításait vizsgálati jelentésben foglalta össze, és azt a takarékszövetkezet részére észrevételezés céljából megküldte. E jelentést az alperes, az I. felperes, mint a Hpt. 2. számú melléklet III. rész 25. b) pontja szerinti vezető állású személy (a takarékszövetkezet igazgatósági elnöke és ügyvezetője 2011. május 20. napjától) részére is megküldte észrevételezés céljából, a takarékszövetkezet vezető állású személyeinek felelőssége vizsgálata körében. Az alperes e körben az I. r. felperest arra hívta fel, hogy fejtse ki, hogy a vizsgálati jelentésben foglaltakkal kapcsolatban személyes felelőssége fennállását milyen mértékben tartja megállapíthatónak, továbbá arra, hogy érdemben tegyen észrevételeket a vizsgálati jelentés egészére.

Ezt követően az alperes a 2014. január 22-én kelt, ... számú határozatában a takarékszövetkezet ..., ..., ... és ... számú határozattal kiadott pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási, valamint befektetési szolgáltatási és kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenység végzésére jogosító engedélyeit a határozata kézhezvételének napjával visszavonta, egyidejűleg elrendelve a takarékszövetkezet végelszámolását, és végelszámolóként a **Kft.** jelölve ki, kötelezve egyúttal a takarékszövetkezetet arra, hogy a határozatában megállapított eljárási költséget (7.937.087,- Ft.) fizesse meg. A végelszámolás kezdő időpontjaként az alperes a határozata kézhezvételének a napját határozta meg.

Az alperes ... számú végzése és a ... számú határozata ellen az I. rendű felperes (mint a takarékszövetkezet 710.000,- Ft névértékű részjegyek tulajdonosa, és mint a takarékszövetkezet igazgatóságának volt tagja) és II. r. felperes (mint a takarékszövetkezet 10.000,- Ft névértékű részjegyek tulajdonosa és mint, a takarékszövetkezet volt felügyelő bizottsági tagja) keresetet nyújtottak be jogszabálysértésre történő hivatkozással.

A felperesek keresetükben az alperes által meghozott határozat és végzés hatályon kívül helyezést kérték az alperes új eljárásra kötelezésével. Felperesek állítása szerint az alperesi határozat és végzés sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 1.§ (2) bekezdését, a 2.§ (3) bekezdését, a 4.§ (1) bekezdését, a 32.§ (1) bekezdését, az 50.§ (1) bekezdését, az 58.§ (1) bekezdését és a Psztv. 57/A.§-át valamint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B.§-át és a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. Törvény (a továbbiakban új Hpt.) 185.§, és 189.§-ait szakaszait.

A felperesek a keresetükben többek közt kifogásolták, hogy az alperes a ... ügyszámon meghozott végzésében az eljárási határidő meghosszabbításáról döntött ugyanakkor nézetük szerint az alperes ez idő alatt sem döntött érdemben, ezért az ezen időpont után foganatosított alperesi cselekmények jogszabálysértőek a mellett, hogy minden jogi alapot nélkülöz. A felperesek az alperes eljárása

során nézetük szerint elkövetett eljárásjogi jogsértések mellett kiemelték azt, hogy az alperes az átfogó vizsgálat során a takarékszövetkezet részére semmilyen érdemi védekezési és intézkedési lehetőséget nem biztosított; az észrevételezési lehetőséget a biztosok egyidejű kirendelésével elvonta; a biztosok kirendelésével szemben önálló jogorvoslatot nem biztosított; amikor az átfogó vizsgálat megállapításaival és ezzel együtt a biztosok kirendelése ellen lehetett volna jogorvoslattal élni, az alperes a takarékszövetkezet engedélyét visszavonta.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperesek keresetének, mint alaptalannak az elutasítását kérte a döntéseibe foglalt indokok változatlanul fenntartása mellett, perköltségigénnyel részletesen cáfolva a felperesek által keresetükben hivatkozott, terhére rótt jogszabálysértéseket. Az alperes kiemelte, hogy az I. és II. r. felperes, mint az igazgatóság és a felügyelő bizottság volt tagjainak képviseleti jogosultsága a felügyeleti biztos kirendelésének idejétől a takarékszövetkezet megszűnéséig állt fenn. Mely okból az felpereseknek az alperes határozatával összefüggésben kereshetőségi joguk nincs. Az alperes e körben az új Hpt. 196.§ (2) bekezdésére hivatkozott, álláspontja szerint ugyanis e jogszabályhely a hitelintézet képviseletének jogalapját teremti meg, azonban önálló perbeli jogképességet sem a volt tisztségviselőknek, sem volt részjegy tulajdonosoknak nem biztosít.

A felperesek kereseti kérelme az alábbiak miatt nem alapos:

A közigazgatási per tárgya kizárólag a közigazgatási határozat törvényességének a vizsgálata, azaz a bíróság a Ket. 109. § (1) bekezdése, és a Pp.) 339./A § alapján azt vizsgálja, hogy a keresettel támadott határozat a meghozatala idején megfelel-e az ügyre irányadó anyagi és eljárásjogi jogszabályoknak.

Az ügyfél, illetőleg a törvényes érdekében sérelmet szenvedett fél jogszabálysértésre hivatkozással kérheti az államigazgatási ügy érdemében hozott határozat felülvizsgálatát. Keresetében a fél anyagi és eljárásjogi jogszabálysértésre is hivatkozhat, és arra is, hogy a határozat meghozatalakor az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték. Eljárásjogi jogszabálysértés miatt a határozat hatályon kívül helyezésének csak akkor van helye, ha az eljárásjogi jogszabálysértés az ügy érdemére kihatott.

A Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bíróság a tényállást a felek előadása és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A támadott határozat jogszabálysértő voltát a Pp. 164. §-ára figyelemmel a felperesnek kell bizonyítania.

Az alperesi határozat jogszerűségét a Pp. 215. §-a alapján a kereseti kérelem és az ellenkérelem korlátaira figyelemmel vizsgálva a bíróság rá kíván mutatni arra, hogy az állandóan követett bírói gyakorlat különbséget tesz a keresetindítási, illetve a kereshetőségi jog között, mely utóbbi alatt az érti, hogy a felperes rendelkezik-e közvetlen jogi érdekekkel, a keresetében megjelölt jogszabálysértés felülvizsgálata tekintetében.

A kereshetőségi jog fennállását vagy hiányát a bíróság hivatalból veszi figyelembe, így amennyiben a kereshetőségi jog hiányát vagy annak meglétét megállapítja akkor arról ítéletben kell rendelkeznie. A kereshetőségi jog vizsgálatának elmulasztása olyan eljárásjogi szabálysértés, mely az ügy érdemi elbírálására is kihat. (KGD2008. 138.) E perben az alperes érdemi ellenkérelmében maga is hivatkozott arra, hogy a felpereseknek a határozatával összefüggésben nincs kereshetőségi joga. Így a bíróságnak elsődlegesen abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperesek

kereshetőségi joga fennáll-e vagy sem.

A kereshetőségi jog igényérvényesítési jogosultság, amely azt határozza meg, hogy a perbeli alanyi jog a konkrét felpereseket az adott tényállás alapján a konkrét alperessel szemben megilletik-e vagy sem. A kereshetőségi jog csakúgy, mint a perbeli legitimáció – mint fogalom – anyagi jogszabályon alapuló a perbeli legitimáció esetében részint a Pp. különleges eljárásaiban, esetenként külön is nevesített, részben anyagi jogszabályokban szabályozott perindítási jogot jelent. Köztük (perbeli legitimáció, kereshetőségi jog) különbség a perjogi következmények tekintetében érhető tetten. A perbeli legitimáció hiányában a keresetlevelet idézés kibocsátás nélkül kell elutasítani, míg a kereshetőségi jog hiányában a keresetet érdemben kell elutasítani. A kereshetőségi jog terjedelme a felperes(ek) jogainak és törvényes érdekeinek sérelméhez igazodik. Így csak azokra a jogszabálysértésekre terjed ki, amelyek jogait, illetve törvényes érdekeit érintik. Ez okból a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az alperesi határozat sérti-e a felperesek jogát, illetve van – olyan a felperesek személyéhez kapcsolódó konkrét érdeksérelem, amely az alperesi határozatban meghatározott rendelkezések (a takarékszövetkezet pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási, valamint befektetési szolgáltatási és kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenység végzésére jogosító engedélyeinek visszavonása a takarékszövetkezet egyidejű végelszámolásának elrendelése) folytán következett be, és az a bírósági eljárásban jogorvoslást nyerhet.

E körben a bíróság rögzíteni kívánja, hogy a felperesek a keresetükben sem az alperesi határozatban kijelölt végelszámoló személyét, sem pedig a takarékszövetkezet terhére megállapított eljárási költség összegét nem vitatták. A felperesek a keresetükben nem cáfolták azt, hogy a pénzügyi felügyelet által meghozott ... számú végzésben meghozott döntés jogalapja a Psztv. 60.§. (1) bekezdése, ezért e végzést a Ket. 98.§. (2) bekezdése értelmében csak az eljárást lezáró határozat elleni bírósági felülvizsgálat során lehet megtámadni. E tényből viszont az következik, hogy amennyiben a felpereseknek nem áll fenn az alperesi határozat ellen benyújtott keresetükkel összefüggésben a keresetindítási és/vagy a kereshetőségi joguk, úgy az az alperes által korábban meghozott végzésre is kihat.

A felperesek a kereshetőségi jogot is magába foglaló keresetindítási jogosultságukat a korábban a szövetkezetnél betöltött jogviszonyukra, (az igazgatóság és a felügyelő bizottság volt tagja) illetve a takarékszövetkezet különböző névértékű részjegy tulajdonosi mivoltukra alapozták. Erre a tényre azért kíván a bíróság kiemelten rámutatni, mert a kereshetőségi jog megléte, vagy annak hiányának megítélése során nem mellőzhető annak vizsgálata, hogy a felperesek milyen minőségben kérik a alperesi határozat bírósági felülvizsgálatát. Az alperes eljárásában ugyanakkor ügyfelek kizárólag csak az MNB tv. 47. § (1) bekezdésében – a Psztv. 37.§ (1) bekezdése ugyanazt a rendelkezést tartalmazza – taxatív felsoroltak lehetnek. Tény, hogy az alperes eljárásában az I. r. felperes ügyfél volt, - a II. r. felperes nem – de kizárólag csak a takarékszövetkezet vezető állású személyeinek felelőssége vizsgálata körében.

Így az alperes eljárásában a takarékszövetkezet igazgatósági elnökeként és egyik ügyvezetőjeként e minőségében élt a Psztv. 57/A.§. (4) bekezdésébe biztosított [„Az ellenőrzési eljárás alá vont személy és szervezet a vizsgálati jelentésre és a csoportvizsgálati jelentésre - annak kézhezvételétől számított húsz napon belül - írásban észrevételt tehet.”] észrevételezési jogosultságával. Az alperes határozata a felperesekre kifejezett rendelkezést nem tartalmazott, ezt egyebekben a felperesek sem állították. Ez okból a Pp. 327.§ (1) bekezdésére figyelemmel az I. r. felperes a takarékszövetkezet volt igazgatósági tagjaként, illetve a II. r. felperes, mint a takarékszövetkezet volt

felügyelő bizottsági tagja ügyféli minőségükben nem tartoznak abba a körbe, akik az alperesi határozat felülvizsgálata iránt közigazgatási per indítására jogosultak voltak. Az ügyféli érintettségnek ugyanis a közigazgatási határozattal összefüggésben kell fennállnia; csak az lehet ügyfél, akire a határozat rendelkezésének közvetlen kihatása van. A bíróság azonban vizsgálva a felperesek keresetindítási és kereshetőségi jogosultságát azon hivatkozásuk tekintetében, hogy mindketten rendelkeztek a takarékszövetkezetben különböző mértékű részjegy tulajdonnal megállapította, hogy a felperesek keresetindítási jogosultsága „egyéb érdekeltkénti” minőségükben fennállt. E tekintetben a bíróság a jogértelmezése alátámasztásaként többek közt az EBH2005. 1281. szám alatt közzétett (Legfelsőbb Bíróság Kfv. IV. 37.176/2004. sz.) döntésére, illetve a KGD2015. 18. és a KGD2016. 19. (Kúria Kfv.VI.35.738/2012/6.,) számú döntésekben megjelenő indokolásra hivatkozik analógiaként.

E megállapításból következően a bíróság azt vizsgálta, hogy a felperesek az alperesi határozattal összefüggésben közvetlen érdekeltységüket bizonyítani tudták -e. Mely tekintetben a bíróság szintén analógiaként visszautal a Legfelsőbb Bíróság Kfv.III.37.075/2005/5. számú eseti döntésében megfogalmazott azon megállapításra, hogy a befolyásszerzésre vonatkozó rendelkezések miatt a bíróság megfizetésére kötelező határozat ellen a részvényesnek nincs kereshetőségi joga, mivel joggal való visszaéléshez vezetne számos közigazgatási eljárásban olyan személyek számára is keresetindítási jogot engedni, akik az alapul szolgáló közigazgatási ügyben közvetlen törvényes érdekeltséggel nem rendelkeznek, nem érintettek, a közigazgatási jogviszonynak nem alanyai, érdekeltységüket távoli egyéb jogi úton is megvédhető.

Tény, hogy az alperesi határozat nem foglalt állást a felperesek, mint részjegytulajdonosok vonatkozásában. Az alperes eljárásában ugyanis a takarékszövetkezet és az alperes között jött létre közigazgatási jogviszony, az alperesi határozat kizárólag a takarékszövetkezetre vonatkozóan tartalmaz rendelkezést, a határozat címzettje is a takarékszövetkezet. Az alperes határozatában a felperesekre vonatkozóan semmilyen jogot vagy kötelezettséget nem állapított meg, így az rájuk rendelkezéseket nem tartalmazott. A felperesek keresetükben ugyanakkor az alperesi határozattal és végzéssel is összefüggésben a részjegy tulajdonosi mivoltukkal kapcsolatos, közvetlen érdekeltységüket bemutató érvelést nem fejtettek ki, hiszen a kereseti érvelésükben kizárólag a takarékszövetkezet működésével összefüggő alperesi eljárást és annak jogkövetkeztetéseit vitatták. Így e perben a kereshetőségi jog alapjául szolgáló törvényes érdek konkrétan az adott közigazgatási jogviszonyban nem tudtak bemutatni, tehát olyan a személyükhöz kapcsolódó közvetlen érdeksérelmet, mely az alperes eljárása során bekövetkezett volna. Ugyanakkor a kereshetőség jog fennállta esetén az érintettségnek a felperesek joga vagy jogos érdeke körében közvetlenül kell jelentkeznie. Elmondottak miatt a bíróság a felperesek keresetét a kereshetőségi jogának hiányára tekintettel elutasította. mivel az általuk a keresetükben megjelölt jogszabálysértések őket közvetlenül nem érintette.

Mely ok miatt a bíróság a felperesek keresetben megjelölt egyéb eljárási- és anyagi jogi jogszabálysértések vizsgálatát mellőzte.

A bíróság a Pp. 78. §-a alapján a pervesztes felpereseket kötelezte a perköltség megfizetésére, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 33/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján határozott meg, figyelemmel az alperesi képviselő által kifejtett munka színvonalára, időigényességére, az ügyben tartott tárgyalások számára.

A bíróság ugyancsak pervesztes felpereseket kötelezte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény

43. § (3) bekezdése, illetve a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban címet viselő 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. § (1) és (3) bekezdései alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték megfizetésére.

Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 340. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2016. év február hó 19. napján

. Hankó Ferenc s.k.

bíró

A kiadmány hitelül: